

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 10To/4/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8618010151
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 06. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Monok
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2020:8618010151.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Vladimíra Monoka a sudcov JUDr. Evy Rešatkovej a JUDr. Mariána Mačuru na verejnom zasadnutí konanom dňa 24.06.2020, v trestnej veci proti obžalovanému H. B. pre zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a) Tr. zákona, o odvolaní obžalovaného proti rozsudku Okresného súdu Svidník sp. zn. 9T/63/2018 zo dňa 27.11.2019 takto

r o z h o d o l :

Podľa § 321 ods. 1 písm. d), ods. 3 Tr. poriadku **z r u š u j e** napadnutý rozsudok vo výroku o treste a o spôsobe jeho výkonu.

Na základe § 322 ods. 3 Tr. poriadku

obžalovanému H. B. , nar. XX.XX.XXXX v H., trvale bytom P. XX, okr. R.,

u k l a d á

Podľa § 208 ods. 1 Tr. zákona za použitia § 38 ods. 4, § 37 písm. m) Tr. zákona trest odňatia slobody vo výmere 4 (štyri) roky a 8 (osem) mesiacov nepodmienečne.

Podľa § 48 ods. 2 písm. b) Tr. zákona ho na výkon uloženého trestu odňatia slobody **z a r a d' u j e** do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom bol obž. H. B. uznaný za vinného zo zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, ktorý spáchal tak, že

- od presne nezisteného dňa v mesiaci apríl roku 2017 až do 30.10.2017, v rodinnom dome č. XX v obci P., okres R. spravidla pod vplyvom alkoholických nápojov, opakovane a v nepravidelných intervaloch svoju bývalú manželku G. B. ponižoval, vulgárne jej nadával a fyzicky ju napádal, v dôsledku čoho niekoľkokrát utiekla z domu, pretože sa bála, že jej ublíži a bude jej nadávať, pričom dňa 23.10.2017, keď chcela utiecť z domu, z obavy o svoj život a zdravie, ju pri dome na chodníku chytil a stiahol do domu, kde ju na chodbe v rodinnom dome fyzicky napadol, a to tak, že ju nižšou intenzitou dvakrát udrel otvorenou dlaňou po tvári, čo si však nevyžiadalo lekárske ošetrenie.

Za to mu bol podľa § 208 ods. 1 Tr. zákona s prihliadnutím na § 37 písm. m), § 38 ods. 4, § 41 ods. 2 Tr. zákona a s použitím § 42 ods. 1 Tr. zákona uložený súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 4 rokov a 8 mesiacov nepodmienečne, pre výkon ktorého bol podľa § 48 ods. 2 písm. b) Tr. zákona zaradený do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Podľa § 61 ods. 1, ods. 2 Tr. zákona a § 42 ods. 2 Tr. zákona mu bol uložený aj trest zákazu činnosti riadiť motorové vozidlá na dobu 2 rokov.

Súčasne podľa § 73 ods. 2 písm. d) Tr. zákona mu bolo uložené ochranné protialkoholické liečenie ambulantnou formou.

Podľa § 42 ods. 2 Tr. zákona napadnutým rozsudkom súd tiež zrušil výrok o treste uložený obžalovanému trestným rozkazom Okresného súdu Svidník sp. zn. OT/44/2017 zo dňa 03.11.2017 (právoplatným 14.11.2017), ktorým bol obžalované-mu podľa § 289 ods. 2 Tr. zákona uložený trest odňatia slobody vo výmere 8 mesiacov s podmieneným odkladom a určením skúšobnej doby v trvaní 15 mesiacov a trest zákazu činnosti riadiť motorové vozidlá na dobu 2 rokov, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Proti uvedenému rozsudku, ihneď po jeho vyhlásení, podal obžalovaný odvolanie, ktoré následne prostredníctvom svojej obhajkyne aj písomne odôvodnil. Namietal, že nebolo jednoznačne a bez akýchkoľvek pochybností preukázané, už vzhľadom na krátky čas a dostatočne nepreukázanú intenzitu konania, ktoré sa mu kladie za vinu, že ide o takú formu konania a o také zlé nakladanie, ktoré sa vyznačuje vyšším stupňom hrubosti a bezcitnosti. Pokiaľ súd v odôvodnení uvádza, že konania, ktoré súd považuje za týranie, sa dopúšťal už od mesiaca apríl 2017, tak z výpovedí poškodenej na hlavnom pojednávaní a v prípravnom konaní a tiež z výpovedí svedkýň, dcér poškodenej, bez pochybností nevyplyva, že by jeho konanie bolo možné považovať za týranie už od apríla 2017. Svedkyne uvádzali, že jeho konanie vnímali ako vážnejšie až od konca júna 2017, čo by do konca októbra 2017 boli štyri mesiace. Podľa neho tak nebola jednoznačne preukázaná doba, počas ktorej sa mal dopúšťať týrania, teda takého konania, ktoré by sa vyznačovalo vyšším stupňom hrubosti a bezcitnosti. Poškodená opisuje jeho konanie všeobecne, pričom používa výrazy ako „bola som pod jeho vplyvom“, „ponižoval ma“, „psychicky na mňa tlačil“. Poškodená spája svoje vnímanie a pocity s minulosťou, čoho dôkazom má byť aj jej výpoveď na hlavnom pojednávaní, ktorú začala tým, že „večne som bola ponižovaná“. Ako dôkaz spájania reality s minulosťou obžalovaný uvádza aj to, že poškodená tvrdila, že sa bola v Centre právnej pomoci Svidník radiť, ako zabezpečiť, aby s ňou on nebýval a uviedla, že tam bola s dcérou X.. Táto však toto tvrdenie matky nepotvrdila, uviedla, že sa tak mohlo stať ešte niekedy v minulosti. Vzhľadom na uvedené tu sú podľa neho pochybnosti, či všetko, čo poškodená uvádza, sa tak aj dialo. Poškodená na hlavnom pojednávaní uviedla, že už zistenie, že začal po tri a pol roku abstinencie znovu piť v nej vyvolalo strach a stres. Ďalej poukazuje, že na vplyve jeho konania na vznik psychickej poruchy poškodenej sa nezhodli ani znalkyne z odboru psychológie a z odboru psychiatrie. Znalkyňa z odboru psychiatrie uviedla, že nemôže vylúčiť, že diagnóza ktorú stanovila, t. j. adaptačná porucha, vznikla len v dôsledku onkologickej choroby a popisované konanie obžalovaného túto poruchu mohlo zhoršiť. Znalkyňa z odboru psychológie rozporne od svojho znaleckého posudku, kde tiež uvádzala, že vplyv na psychiku poškodenej malo viac faktorov (onkologická choroba, vplyv minulosti a konanie obžalovaného), na hlavnom pojednávaní uviedla že bude vychádzať iba z toho, čo uvádzala pri posudzovaní poškodenej. Uviedla, že podiel jednotlivých faktorov, t. j. vplyv minulosti, onkologická choroba a konanie obžalovaného v období od apríla 2017 do 30.10.2017 nie je možné určiť a ona vychádza z toho čo uviedla poškodená a vyslovila názor, že konanie obžalovaného malo na psychiku poškodenej väčší vplyv ako ostatné faktory. Je presvedčený, že vzhľadom na tieto odlišné názory znalkyň a vyjadrenie poškodenej na hlavnom pojednávaní, podľa ktorého už zistenie, že začal po tri a pol roku abstinencie znovu piť v nej vyvolalo strach a stres, nebola jednoznačne preukázaná príčinná súvislosť medzi jeho konaním a následkom a teda neboli naplnené všetky znaky objektívnej stránky trestného činu týrania. Nesúhlasí ani s uloženým trestom, ktorý považuje za neprimerane prísny vzhľadom k tomu, že od doby skutku, ktorý je mu kladený za vinu, uplynuli dva roky. Počas týchto dvoch rokov nedal poškodenej žiadny dôvod na strach a nespôsoboval jej žiadny stres. Nikdy nemal motív ubližovať poškodenej, jeho správanie bolo vždy ovplyvňované alkoholom. Samotná poškodená uviedla a tiež jej dcéry, že keď nepije je to dobrý človek. Poškodená uviedla, že počas jeho abstinencie s ním prežila najkrajšie roky života. Uloženie trestu vo výške 4 roky a 8 mesiacov považuje v tejto situácii za nespravodlivé a neprimerane prísne. Takýto trest neplní svoju výchovnú ani represívnu funkciu, vnáša

iba pocit nespravodlivosti a neprimeranej ochrany práv poškodenej. Za primeraný trest v prípade, že súd bude považovať jeho vinu za preukázanú, považuje podmienený trest odňatia slobody s probačným dohľadom. Za neprimerane prísne považuje aj použitie priťažujúcej okolnosti podľa ust. § 37 písm. m) Tr. zákona, a to predovšetkým vzhľadom na čas od ukončenia výkonu trestu v roku 2013 do rozhodnutia súdu v tejto veci, t. j. viac ako 6 rokov a tiež vzhľadom na okolnosti prípadu, predovšetkým krátkosť času jeho konania a uplynutie dvoch rokov od skutku. Poukázal tiež na to, že skúšobná doba podmieneného trestu odňatia slobody uloženého mu trestným rozkazom Okresného súdu Svidník sp. zn. OT/44/2017 uplynula dňa 15.2.2019. Počas skúšobnej doby sa nedopustil žiadneho trestného činu ani priestupku. Ak by bol súd pred rozhodnutím v tejto veci rozhodol o osvedčení sa v skúšobnej dobe, hľadalo by sa na neho, ako keby nebol odsúdený a nebolo by možné použiť pri ukladaní trestu ust. § 42 ods. 2 Tr. zákona. Je presvedčený, že táto neprimeraná prísnosť súdu zvyšuje dolnú aj hornú hranicu trestnej sadzby a je tak prekážkou pre podmienený trest odňatia slobody s probačným dohľadom a tiež pre iný druh trestu, t. j. trestu domáceho väzenia. Navrhol, aby odvolací súd zmenil napadnutý rozsudok tak, že rozhodne o jeho oslobodení spod obžaloby, pretože skutok nie je trestným činom, alebo v prípade potvrdenia jeho viny mu uloží miernejší trest.

Následne obžalovaný cestou svojej obhajkyne predložil aj ponuku spoločnosti K., s. r. o., na prevzatie záruky za nápravu obžalovaného, ktorá je podpísaná konateľom spoločnosti E. J.. V tejto ponuke je uvedené, že H. B. je zamestnancom spoločnosti K., s. r. o., pričom do pracovného pomeru bol prijatý na základe skúseností, ktoré s ním majú z minulosti. K práci pristupoval zodpovedne, alkoholické nápoje v práci neužíval, medzi kolektívom zamestnancov bol obľúbený. Na základe osobného rozhovoru s obžalovaným H. B. a podkladov, s ktorými sa mohli oboznámiť, t. j. rozsudkom Okresného súdu Svidník sp. zn. 9T/63/2018 zo dňa 27.11.2019 zistili, že súd uznal H. B. za vinného z trestného činu týrania blízkej a zverenej osoby podľa ust. § 208 ods. 1 písm. a) Tr. zákona za to, že spravidla pod vplyvom alkoholických nápojov svoju bývalú manželku G. B. ponižoval, vulgárne jej nadával a fyzicky ju napádal, a to v období od apríla 2017 do 30.10.2017. Za to mu súd uložil nepodmienečný trest odňatia slobody v trvaní 4 roky a 8 mesiacov. Obžalovaný podal proti rozsudku odvolanie. Dovoľujú si preto ponúknuť v rámci odvolacieho konania súdu záruku za nápravu obžalovaného a navrhnúť, aby súd uložil obžalovanému podmienený trest odňatia slobody alebo podmienený trest odňatia slobody s probačným dohľadom. Sú presvedčení, že dokážu na obžalovaného pozitívne pôsobiť do takej miery, že uloženie nepodmienečného trestu odňatia slobody v jeho prípade nie je potrebné. Práce totiž vykonávajú prevažne v interiéroch (údržbár). Sú preto vo vzájomnom kontakte prevažnú časť dňa nepretržite v priebehu niekoľkých týždňov a aj po návrate do miesta bydliska v R.. Domnievajú sa preto, že takéto pôsobenie na ich spolupracovníka v úzkom pracovnom kolektíve počas výkonu práce, v ktorej trávia prevažnú časť dňa, ako aj voľný čas, a to formou rozhovorov a pozitívnych životných príkladov, je dostatočným na to, aby sa obžalovaný napravil aj bez uloženia nepodmienečného trestu odňatia slobody. Prihliadajú pritom na povahu spáchaného trestného činu a osobu páchatela.

K uvedenej ponuke spoločnosti K., s. r. o., odvolací súd uvádza, že vychádzajúc z ust. § 4 ods. 2, 4, 5 Tr. zákona ponúknuť prevzatie záruky za nápravu obvineného môže záujmové združenie občanov, za ktoré nie je možné považovať obchodnú spoločnosť. Preto odvolací súd s obchodnou spoločnosťou K., s. r. o., ako so záujmovým združením občanov nekonal. Napriek tomu, vzhľadom na jeho obsah, prihliadal na uvedené podanie z hľadiska hodnotenia osoby obžalovaného a možnosti jeho nápravy.

Pokiaľ ide o podané odvolanie, na jeho základe preskúmal krajský súd ako súd odvolací napadnutý rozsudok v intenciách ustanovenia § 317 ods. 1 Tr. poriadku, podľa ktorého ak odvolací súd nezamietne odvolanie podľa § 316 ods. 1 alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo, pričom na chyby, ktoré neboli odvolaním vytykané prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. poriadku.

Po takomto prieskume odvolací súd zistil, že po vyhlásení napadnutého rozsudku nastali skutočnosti, v dôsledku ktorých jeho výrok o treste porušuje ust. § 42 ods. 1 Tr. zákona o súhrnnom treste.

V prvom rade je však nutné uviesť, že v konaní pred súdom prvého stupňa boli zákonným spôsobom vykonané dôkazy potrebné na zistenie skutkového stavu veci a to v rozsahu nevyhnutnom na spravodlivé

rozhodnutie. Súd vykonané dôkazy vyhodnotil spôsobom uvedeným v § 2 ods. 12 Tr. poriadku a takýmto postupom dospel k správnym skutkovým a následne i právnym záverom.

V odôvodnení svojho rozhodnutia prvostupňový súd uviedol, ktoré konkrétne dôkazy vo veci vykonal, ktoré skutočnosti z nich vyplývali a na základe ktorých konkrétnych dôkazov svoje skutkové závery ustálil. Podrobne a logicky popísal akými úvahami sa spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov, ako aj to, prečo obrane obžalovaného neuveril a akými právnymi úvahami sa spravoval. Prvostupňový súd sa dokonca uvedeným spôsobom vysporiadal aj so skutočnosťami, ktoré tvoria obsah odvolacích námietok obžalovaného a ktorými vlastne odvolateľ v prevažnej miere vyslovuje nesúhlas s hodnotením dôkazov prvostupňovým súdom.

V uvedenom smere sú dôvody napadnutého rozsudku podrobné a vecne správne, odvolací súd sa s nimi stotožnil a v podrobnostiach na nich aj poukazuje. Len vzhľadom na odvolacie námietky obžalovaného odvolací súd považuje za potrebné niektoré skutočnosti zvýrazniť.

Hoci obžalovaný spáchanie trestného činu poprel tvrdiac, že poškodenú G. B. v predmetnom období nebil, vulgárne jej nenadával a ani ju neponižoval, ale jej trestné oznámenie je len vyústením jej choroby, tak aj podľa krajského súdu výrok o vine je možné oprieť o súhrn dôkazov, ktoré po ich zhodnotení jednoznačne a bez akýchkoľvek pochybností odôvodňujú záver, že sa obžalovaný konaniami uvedeného v skutkovej vete napadnutého rozsudku dopustil. Tento záver odôvodňuje nielen svedecká výpoveď poškodenej G. B., ale aj výpovede svedkov X. B., H. B., Y. B. a R. Y., či závery znaleckých posudkov z odvetvia psychiatria a psychológia.

Pokiaľ obžalovaný v odvolaní spochybňuje charakter jeho konania ako týrania, pretože nebola preukázaná dostatočná intenzita útokov na poškodenú a tiež čas potrebný na to, aby sa jeho konanie mohlo posudzovať ako týranie, tak je potrebné uviesť, že týraním sa rozumie zlé zaobchádzanie s blízkou alebo zverenou osobou, ktoré sa vyznačuje vyšším stupňom hrubosti, necitlivosti a bezohľadnosti a tiež určitou mierou trvalosti, prípadne aj sústavnosti, pričom dosahuje takú intenzitu, že ho postihnúť osoba pre jeho krutosť, bezohľadnosť alebo bolestivosť pociťuje ako ťažké prikorie. Tu je však potrebné zdôrazniť, že vyšší stupeň hrubosti a bezcitnosti je požiadavka, ktorá sa vzťahuje na konanie páchatel'a ako celku. Jednotlivé dielčie akty konania páchatel'a, ak sú posudzované izolovane, samey osebe nemusia byť nevyhnutne príliš závažné. Podstatné je, že vyššieho stupňa hrubosti a bezcitnosti dosahujú v kontexte danom konkrétnymi okolnosťami, za ktorých k nim dochádza, svojou povahou, nadväznosťou, početnosťou, opakovaním, stupňovaním intenzity, charakterom vzájomného vzťahu páchatel'a a týranej osoby a pod. Ak sú jednotlivé dielčie akty konania páchatel'a hodnotené v týchto súvislostiach a najmä potom ako jeden celok, reálne prichádza do úvahy, že celé konanie páchatel'a vyznieva z hľadiska stupňa hrubosti a bezcitnosti omnoho závažnejšie, než keď sú jednotlivé dielčie akty konania páchatel'a hodnotené oddelene či samostatne.

Z hľadiska okolností prípadu je v predmetnej veci potrebné osobitne zvýrazniť skutočnosť, že obžalovaný bol už v minulosti opakovane postihnutý pre domáce násilie páchané na poškodenej G. B.. Prečinu nebezpečného vyhrážania sa voči poškodenej dopustil trikrát, pričom postihnutý bol aj pre priestupok proti občianskemu spolunažívaniu. Pre prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. b) Tr. zákona bol naposledy odsúdený rozsudkom Okresného súdu Svidník sp. zn. 0T/9/2012 zo dňa 23.01.2013 v spojení s uznesením Krajského súdu v Prešove sp. zn. 10To/6/2013 zo dňa 20.03.2013 na nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 10 mesiacov, so zaradením na jeho výkon do ústavu so stredným stupňom stráženia (vykonal ho 06.05.2013). Po sľube obžalovaného, že nebude požívať alkoholické nápoje, mu poškodená umožnila opäť bývať s ňou, hoci v tom čase už boli rozvedení. Ďalšou významnou skutočnosťou je vážna choroba poškodenej, ktorou v tomto období ochorela a ktorá si vyžiadala operáciu a náročnú liečbu, vrátane chemoterapie a ožarovania.

Za týchto okolností, ktoré poškodenú urobili zraniteľnejšou a o ktorých obžalovaný vedel, v apríli 2017 začal obžalovaný poškodenú ponižovať, zosmiešňovať a vulgárne jej nadávať. Opakovane jej zdôrazňoval, že je nula, menejcenná, neschopná, bez neho si neporadí a nič nezmože a nedokáže, že je piča a kurva, a vytýkal jej, že nevládze pracovať. Keď večer prišiel opitý domov, tak ju budil, robil úmyselne hluk, nedovolil jej odдыхovať a dožadovoval sa, aby vstala a dala mu jesť. Keď poškodená prišla po liečbe domov so zavedeným katétrom, tak jej obžalovaný hovoril, že sa mu s tými hadičkami hnusí, pričom sa vysmieval aj z holej hlavy poškodenej a nadával jej do plešatých. Od mája 2017

takto psychické utrpenie spôsoboval poškodenej denne. Od júna 2017, zhruba raz za dva týždne, už poškodenú obžalovaný začal aj biť a to fackami po tvári. Niekedy ju však aj tak schmatol, že mala modriny. Takéhoto konania sa obžalovaný dopúšťal až do konca októbra 2017.

Vzhľadom na uvedené okolnosti, povahu, početnosť, opakovanie, stupňovanie intenzity a charakter vzájomného vzťahu obžalovaného a poškodenej ani podľa odvolacieho súdu niet pochyb o tom, že uvedené konanie obžalovaného voči poškodenej, ktorým jej spôsoboval psychické a fyzické utrpenie, ako celok nesie charakteristické rysy týrania. Bezpochyby ide o také závažné konanie, ktoré sa vyznačuje vyšším stupňom hrubosti a bezcitnosti.

Správne sa prvostupňový súd vysporiadal aj s námietkou obžalovaného, že nebola preukázaná príčinná súvislosť medzi konaním obžalovaného a následkami na psychickom stave poškodenej.

Už zo skutočnosti, že poškodená G. B. len na podklade toho, že sa dozvedela o požívaní alkoholu obžalovaným, nielen sama, ale aj so svojimi dcérami, niekoľkokrát utiekla z obavy pred obžalovaným z domu, a do noci s mal. X. ležali na lavičke na ihrisku, kým obžalovaný nezaspí, alebo prespali na obecnom úrade, je zrejme, ako ťažko poškodená prežívala príkorie spôsobované obžalovaným, aký strach a stres prežívala z jeho konania, aké následky malo na psychiku poškodenej a aké závažné bolo jeho konanie, keď už len predstava opätovného útoku nútila poškodenú s dcérami utekať z domu. Odvolací súd preto nemá pochybnosti o tom, že u poškodenej diagnostikovaná reaktívna tzv. adaptačná porucha s úzkostne-depresívnou symptomatológiou, ktorá patrí medzi neurotické stresom podmienené poruchy, resp. nepriaznivý psychický stav poškodenej s výrazným depresívnym ladením, boli v podstatnej miere spôsobené konaním obžalovaného, hoci čiastočne súvisí aj so závažným onkologickým ochorením poškodenej. K takémuto záveru dospela aj znalkyňa z odboru psychológia J. F. J. a to na základe skúmania osobnosti poškodenej, ktorá (na rozdiel od osobnosti obžalovaného) je všeobecne i špecificky vierohodnou, bez tendencie k nekritickosti či prezentovaniu sa v sociálne žiadúcom svetle.

Vzhľadom na uvedené aj podľa odvolacieho súdu obžalovaný spáchal skutok tak, ako ho v napadnutom rozsudku ustálil prvostupňový súd, pričom týmto konaním po objektívnej i subjektívnej stránke naplnil všetky pojmové znaky zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a) Tr. zákona. Je totiž nepochybné, že obžalovaný úmyselným konaním (v priamom úmysle) blízkej osobe spôsoboval fyzické utrpenie a psychické utrpenie údermi, ponižovaním, vyvolávaním strachu a stresu.

V čase vyhlásenia napadnutého rozsudku dňa 27.11.2019 bol správny a zákonný aj jeho výrok o treste, ktorým vo vzťahu k výroku o treste trestného rozkazu Okresného súdu Svidník sp. zn. 0T/44/2017 zo dňa 03.11.2017 ukladal súhrnný trest. Ten však už do úvahy neprichádzal v čase rozhodovania odvolacieho súdu.

Trestným rozkazom Okresného súdu Svidník sp. zn. 0T/44/2017 zo dňa 03.11.2017, právoplatným 14.11.2017, bol obž. H. B. uznaný vinným z prečinu ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 2 Tr. zákona, za čo mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 8 mesiacov s podmieneným odkladom jeho výkonu na skúšobnú dobu v trvaní 15 mesiacov a trest zákazu činnosti riadiť motorové vozidlá na dobu 2 rokov. Skutok obžalovaný spáchal 31.10.2017 a trestný rozkaz mu bol doručený 3.11.2017. V priebehu skúšobnej doby, ktorá mu uplynula 15.11.2018, obžalovaný iný trestný čin nespáchal. V súlade s § 50 ods. 5 Tr. zákona, keďže súd do roka od uplynutia skúšobnej doby, teda do 15.11.2019, neurobil rozhodnutie podľa odseku 4 bez toho, že by obžalovaný mal na tom vinu, má sa za to, že sa odsúdený osvedčil. Trest zákazu činnosti obžalovaný vykonal ešte 31.10.2019.

V zmysle § 92 ods. 2 Tr. zákona ak ide o odsúdenie na trest zákazu činnosti, k zahladeniu dochádza jeho vykonaním.

Podľa § 93 ods. 1 Tr. zákona ak bolo odsúdenie zahladené, hľadá sa na páchatel'a, ako keby nebol odsúdený.

Podľa § 50 ods. 7 Tr. zákona ak sa vyslovilo, že sa odsúdený v skúšobnej dobe osvedčil, alebo ak sa má za to, že sa osvedčil, hľadá sa na neho, ako keby nebol odsúdený.

Podľa § 42 ods. 3 Tr. zákona ustanovenie o súhrnnom treste sa nepoužije, ak skoršie odsúdenie je takej povahy, že sa na páchatela hľadí, ako keby nebol odsúdený alebo ak skorší rozsudok bol vydaný súdom iného členského štátu Európskej únie.

Vzhľadom na uvedené je zrejmé, že od 16.11.2019 sa na obžalovaného vo vzťahu k odsúdeniu trestným rozkazom Okresného súdu Svidník sp. zn. OT/44/2017 zo dňa 03.11.2017 hľadí, ako keby nebol odsúdený. Preto vo vzťahu k tomuto odsúdeniu sa už ustanovenie o súhrnnom treste použiť nemôže.

Preto odvolací súd výrok o treste napadnutého rozsudku zrušil a sám vo veci rozhodol. Zistil pritom, že prvostupňový súd, majúci na zreteli základné zásady ukladania trestov uvedené v ust. § 34 Tr. zákona, správne prihliadal najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, existenciu len priťažujúcej okolnosti a na osobu obžalovaného, jeho pomery a možnosť jeho nápravy.

Prvostupňový súd správne u obžalovaného nezistil žiadnu pohľadujúcu okolnosť, ale zistil len jednu priťažujúcu okolnosť uvedenú v § 37 písm. m) Tr. zákona, teda že už bol za trestný čin odsúdený.

Ako už bolo uvedené, rozsudkom Okresného súdu Svidník sp. zn. OT/9/2012 zo dňa 23.01.2013 v spojení s uznesením Krajského súdu v Prešove sp. zn. 10To/6/2013 zo dňa 20.03.2013 bol obžalovaný pre prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. b) Tr. zákona odsúdený na nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 10 mesiacov, so zaradením na jeho výkon do ústavu so stredným stupňom stráženia (vykonal ho 06.05.2013).

Okrem toho bol obž. H. B. rozsudkom Okresného súdu Svidník sp. zn. 3T/36/2007 zo dňa 31.03.2010 odsúdený aj za trestný čin skrátene dane a poisťného podľa § 148 ods. 1, ods. 3 Tr. zákona (v znení zákona účinného do 31.07.2001) na súhrnný nepodmienečný trest odňatia slobody v trvaní 2 a pol roka. Zároveň boli zrušené výroky o treste rozsudku Okresného súdu Svidník sp. zn. 1T/48/2008 zo dňa 11.06.2008 a trestného rozkazu Okresného súdu Svidník sp. zn. OT/7/2009 zo dňa 29.05.2009, ktorými bol uznaný za vinného z prečinov nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. b) Tr. zákona.

Vzhľadom na prevahu pomeru priťažujúcich okolností musel odvolací súd trestnú sadzbu odňatia slobody ustanovenú podľa § 208 ods. 1 Tr. zákona na 3 roky až 8 rokov upraviť postupom podľa § 38 ods. 4 Tr. zákona, teda zvýšiť dolnú hranicu zákonom ustanovenej trestnej sadzby o jednu tretinu. Trest odňatia slobody potom ukladal v rámci takto upravenej trestnej sadzby od 4 rokov 8 mesiacov až do 8 rokov.

V priebehu odvolacieho konania obžalovaný predložil súdu podania podpísané E. J. a to ponuku spoločnosti K., s. r. o., obsahujúcu aj pracovné hodnotenie obžalovaného, a tiež pracovné hodnotenie od spoločnosti L. E., s. r. o.. Obe tieto podania obsahujú kladné pracovné hodnotenie obžalovaného.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti, napriek recidíve vo vzťahu k násilnému konaniu voči blízkej osobe, podľa odvolacieho súdu na dosiahnutie účelu trestu bude postačovať trest odňatia slobody uložený na dolnej hranici upravenej trestnej sadzby a obžalovanému uložil trest odňatia slobody vo výmere 4 rokov 8 mesiacov.

Obžalovaný bol v posledných desiatich rokoch pred spáchaním predmetného zločinu vo výkone trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený za úmyselný trestný čin. Pre výkon uloženého trestu ho tak zaradil do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia [§ 48 ods. 2 písm. b) Tr. zákona].

Preto odvolací súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku. Uvedená zmena výroku o treste pritom nie je ani v rozpore so zásadou reformatio in peius (§ 322 ods. 3 Tr. poriadku). V našej právnej úprave sa totiž pri trestaní súbehu trestných činov neuplatňuje kumulačný princíp, pri ktorom za každý zbiehajúci sa trestný čin je uložený samostatný trest a páchatel vykoná súhrn týchto trestov. Naša úprava, najmä pri treste odňatia slobody, je založená na absorpčnom princípe, keď za celý súhrn zbiehajúcej sa trestnej činnosti sa vymeriava jednotný trest bez toho, aby boli presne stanovené dielčie tresty zodpovedajúce jednotlivým zbiehajúcim sa trestným činom. Sankciu úhrnného a súhrnného trestu zásadne tvorí sankcia stanovená na trestný čin, ktorý zo zbiehajúcich sa trestných činov je najprísnejšie trestný (§ 41 ods. 1, § 42 ods. 1 Tr. zákona).

Preto v predmetnej veci bol pôvodný súhrnný trest odňatia slobody ukladaný podľa sadzby zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 Tr. zákona, a nie podľa sadzby zbiehajúceho sa prečinu ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 2 Tr. zákona. Skutočnosť, že sa trestá súbeh dvoch úmyselných trestných činov, z ktorých jeden je zločinom, spáchaných dvoma skutkami, sa prejavila len zvýšením hornej hranice trestnej sadzby ustanovenej za zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby, nie však zvýšením hranice dolnej (§ 41 ods. 2, § 42 ods. 1 Tr. zákona). K zvýšeniu dolnej hranice trestnej sadzby ustanovenej podľa § 208 ods. 1 Tr. zákona došlo len v dôsledku prevahy priťažujúcich okolností (§ 38 ods. 4 Tr. zákona), teda bez ohľadu na súbeh trestných činov. Prvostupňový súd potom ukladal trest na dolnej hranici upravenej podľa § 38 ods. 4 Tr. zákona.

Ako už bolo uvedené, na odsúdenie obžalovaného pre prečin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 2 Tr. zákona už odvolacím súdom nemohlo byť prihliadané, pretože sa na obžalovaného v tomto smere hľadí, ako keby nebol odsúdený. Pri ukladaní samostatného trestu za zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 Tr. zákona bol potom odvolací súd, z hľadiska zákazu reformatio in peius, obmedzený iba dĺžkou trestu odňatia slobody, ktorý bol prvostupňovým súdom uložený ako trest súhrnný (pozri rovnako rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 1Tzn 5/97 zo 14.05.1997, publikovaný ako R 4/1998).

Pre úplnosť odvolací súd dodáva, že nedotknutým ostal výrok napadnutého rozsudku o uložení ochranného protialkoholického liečenia obžalovanému.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.